

haja razen pondeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškanska ulica št. 6/1.,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglas: Enostolna peti
vrstica K 2-70, osmrtnice
in zahvale po K 3-20, raz
glasni in poslano vrstica po
K 3-60; večkrat objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratične stranke.

Prvi maj — sedмиčna.

Z žalostnim spominom v srcu
praznjujemo letos prvi maj z delom,
da z zaslужkom tega dne po svojih
skromnih močeh podpremo svoje
padlih. Toda ne samo ta spomin,
marveč tudi protest proti vsemu kri
vičnemu terorizmu nas navdaja ta
dan z ogorčenjem vred.

Krvci žrtev, krivci, ki danes tri
unifirajo in se škodovalno rogojo, ne
da bi imeli izraz sočutja, ne da bi
priznavali svoj greh, greh sistema.
Niti to ne! Pač zvraca vso krvido
na delavstvo in pišejo parodije z be
stjalno zlobnostjo.

Berite mečansko časopisje, pa
boste našli v njem samo zlobe, de
magogijo in lažljivo zavljanje, ka
kršno v pošteni politiki in med po
štenimi ljudmi ni običajno. V tem
oziru sta poleg drugega časopisa
na prvem mestu »Večerni list« in
»Slovenec«, lista svete — resnice.

Mi nismo hodili nikdar po tej poti,
ker je nepoštena in tudi vbodoče ne
bomo.

Sodružice, sodružice! Pomen pr
vega maja poznamo, zato ga danes
ne bomo slavili v člankih. Vsa ok
lica, ves sovražni tabor nas sam uči,
kaj pomeni praznik prvega maja za
nas. In če postavimo na naš bojni
barjak kot prvi klic: boj nepošteno
sti in kot drugi boj za socialno osvo
boditev proletariata, smo v tem tre
nutek storili svojo dolžnost.

Teden dni je, kar so padle žrtve.
Če nam sovražniki očitajo, da hočemo
izrabljati te žrtve, jim zaklicemo,
da žrtev nismo povzročili mi, da bi
z njimi renomirali, ampak vi, da bi z
njimi zatrli svoboden razvoj delav
skega razreda!

Prvi maj zmage in slave pride,
ne varajte se, prave zmage!

Slava prvemu maju!

Našim naročnikom.

Vsled stalno naraščajoče draginje
napirja, tiska i. dr. smo prisiljeni zvi
šati naročnino našega lista. Tako bo
stal s 1. majem mesečno 15 K. četrt
letno 45 K. polletno 98 K. celoletno
190 K ter posamezna številka 1 K.

Na nam pred očmi dobikek lista,
namen, naloga, ki lo ima vršni v teh
težkih dneh naš »Naprej«, ki je edini
slovenski socialistični dnevnik.

Upoštevajoči težke gmotne raz
mere naših naročnikov smo to storili

naizadnji izmed vseh listov. Vklju
čenu smo trdno prepicani, da nam
ostanejo zvesti vsi naši dosedanji
bralci in v bodoče, da se bodo zgla
sili še novi, vsi tisti, ki si želijo
opore, tolazbe v teh dneh prexanjana
vsi tisti, ki so potrebeni navodil ter
pouka za prava nota v bodočnost do
zmage pravice — do naše zmage!

Zahtevate »Naprej, povsod!
Šrite, čitate ga!«

Uprava.

Poslanica ameriških Jugoslovanov predsedniku in narodu Zedinjenih držav.

Ameriški Jugoslovani so, kakor
je našim ceni, čitateljem znano, že
med vojno mnogo prbomogli k temu,
da se osvobode mali, tlačeni na
rodi izpod jarma velikih imperijal
ističnih, militarističnih evropskih ve
lesil. Ko je končno, l. 1918 postal sta
vek »indivisibiliter et inseparabili
stare avstrijske pragmatične
sankcije ničnosten, so ameriški Ju
goslovani po svojih zastopnikih in
korporacijah takoj s pisano in go
vorjene besedo požrtvovalno na
stopili pri vseh zavezniških državah
za naravne pravice nacionalno osvo
bolega Jugoslovanstva in njegovo
nedidente v ono državo. Največji
zaslug si je v tem oziru pridobil
ameriško »Jugoslovensko Republi
kansko Udrženje«, ki je za časa da

riške konference na neštetih mestih,
pa tudi pri ameriškem senatu in Wil
sonu nastopilo za samoodločevalno
pravico. (O tem je »Naprej« že več
krat poročal. Op. ured.) Izdal je ce
lo vrsto brošur in revii, etnografič
nih zemljevidov in spomenic v an
gleškem, francoskem, slovenskem in
srbohrvatskem jeziku.

Predvsem gre za pravčno reši
tev jadranskega problema. V trenot
ku, ko bi moral bitti do končno
javne rešitve glede tega, za vse Ju
goslovanstvo živiljensko važnega
vprašanja, se je »Jugoslovensko Re
publikansko Udrženje« obrnilo do
vseh jugoslovenskih društev in kor
poracij v Ameriki, da predlože vlad
Združenih držav ameriških skupno
spomenico, da Združene države

ameriške vztrajalo na stališču pra
vične rešitve jadranskega problema.
Poživu se se odzvale in poslale v
deputate tele amer. organizacije:
Slovenska Narodna Podpora
Jednota, Jugoslavanski Socialistički
Savez, Jugoslovenska Katoliška
Jednota, Slovenska Delavska Pod
pora Zveza, Jugoslovenska Pod
pora Zveza »Sloga«, Slovenska
Svobodomiselnna Podpora Zveza,
Narodna Hrvatska Zajednica, Hr
vatska Zajednica Illinois, Hrvatska
Sokolska Župa »Tomislav«, Savez
Slednjih Srba »Sloga« in Jugoslo
vensko Republikansko Udrženje.
(Kranjska Slovenska Katolička Jed
nota ni poslala delegatov zavcljo po
manikanu sredstev. Hrvatski Savez
je stvar smatral za neuspešno, Sr
pska Narodna Odbrana in Pravoslav
ni Savez Srboljan nista odgovorila.)

Deputacija je v »Beli hiši« v Was
hingtonu sprejela dne 9. marca t. l.
sekretar predsednika Wilsona. Mr.
Tumulty in isti dan State Depart
ment in sicer Mr. Frank L. Polk,
Acting Secretary of State, in njegov
nomočnik Mr. Br. Long. Tumultu
je deputacija izročila spomenico za
predsednika Wilsona in kopijo spo
menice Mr. Polku. Deputacija je do
bila zatržila, da bo ameriška vlada
glede jadranskega vprašanja trdno
vztrajala na svojem stališču.

V pismih, naslovlih na Wilsona
in Pošku, izraža deputacija svoje
polnomocje kot zastopništvo 300.000
organiziranih ameriških Jugoslo
vanov in natančno poznanje vseh po
drobnih, narodnostnih in gospodars
kih odnosa v zasedenih jugoslo
venskih ozemljih in na jadranski
obali.

Deputacija je vodil sodrug Etbia
Kristan.

Apel predsedniku in narodu Slednj
ih država u odbrani jugoslovenskog
naroda.

Problem jadranskih pokrajina,
ki jih duboko zaseca v živote intere
se Jugoslovena in njihove mlade dr
žave, izgleda da se približava nekoi
vrsti krajnjeg rešenja. Pod tim okol
nostima, Amerikanci jugoslovenskog
porekla, udrženi v više organizaci
ah, ki jih su brate pažnji - obavejmo
šta jih su imena potpisana na ovom
anelu, smatrali za svoju dužnost da
ponova obrate načini. Predstavnici in
naroda Slednjih Država teritorial
ne potrebe nacite od koga oni vo
de poreklo in u napredak, koga su sa
svim razumljivo duboko zaintereso
vani.

Spomenico prinašamo v hrvat
skem jeziku, ker interesira vso jav
nost v Jugoslaviji.

vsa hiša govorila, da to je on pogubil; v resnic

je prihaiala tetu h kosišu z objekanimi očmi, po
hajala kdove kod okoli in vse so govorili, da re
vica ne našte miru. On je bil takrat krasen človek
in je imel pri ženskah nenavadno srečo,
tako da ga je poznalo vse mesto; pravili so o
nem, da se vsak dan vozi na posek s svojim
častilkam, kakor zdravnik k bolnikom. Tudi
sedaj le njegov obraz, zlasti v profilu, še vedno
krasen, vkljub sivim lasem, gumbam in očalom.

Oče Sofije Lvovne je bil vojaški zdravnik
in je služil nekoč v enem polku z Jazičem. Tudi
oče Volodje Mihajliča je bil vojaški zdravnik in
prav tako služil v istem polku z njenim očetom
in Jazičem. Navzlid svojim ljubavnim pustolov
ščinam, ki so bile desto zelo zanimive in ne
varne, je Volodja v šoli krasno uspeval; dovr
šil je vseučiliške študije z izvrstnim uspehom
in si potem izbral za svoj posebni študij ino
zemsko slovstvo; kakor govorje, piše sedaj raz
pravo. Živi v vojašnici pri svojem očetu, vo
jaškem zdravniku, in njima lastnih dohodkov,
dasi mu je že 30 let. V dedinstvu sta s Sofijo
Lvovno stanovala pod eno streho in on je često
hodil k njej, da sta se skupaj igrala; pozneje sta
se skupaj učila plesati in francoščine; ko pa je
on dorastel in se razvil v čvrstega, prekrasne
ga mladeniča, se je našrel sramovala pred
nim, nato pa se je vanj brezumno zaučila ter
ga ljubila do zadnjega časa, dokler te ni poročil
Jagič. Tudi on je imel nenavadno srečo pri žens
kah, že skoro od 14. leta dalje, in žene, ki so
se radi njega iznevere svedom možem, so svoj

trenutku kada su, kao plod pobede,
sloboda, i samoopredelenje trebali
da budu nagrada Jugoslovenima.

Po svemu su nam simpatični za
htevi Italije na onaj deo austrijske
monarhije koli je naseljen Italijanima
i koji je bio otet Italiji naseljem ali
mi odlučno protestivno protiv
toga, da Italija učini istu nepravdu
Jugoslaviji koli je Austrija njeni navela
i koli je ona tako opravdano i osetljivo
osečala.

Krajev: u sporu izmed Jugosla
vije in Italije naseljeni su pretežno
večinom Jugoslovenima. Ne poričemo,
da postope neke varoši na ovom
zemljištu v kolima preovladaju Italijani.
Ali zar nije podlednja istina da se na teritoriji koli Jugoslavija
ne stoji Italiji, i koli je do rata pri
padala Italiji, načelo takodaj je
večino vredno.

Italija zahteva snorne pokratine
na podlozi Londonškog ugovora,
jednog talnog aktka koli raspolaže s
Jugoslovenima i njihovom zemljištu
po starom načelu osvojenim, kje ne
vodi nikakvih obzira o pravima sta
novnika zemljišta u pitanju. Još bi se
dalo razumeti nastojava ispunjenja
odredaba ovog ugovora izmed Jugoslovenija
i njenih saveznika s jedne strane i centralnih sila na drugoj. Ali
posle pobune Jugoslovena protiv
austrijskih ugnjetatelja i pada austrijske
carevine, kaj posledica ove pobune.
Jugosloveni su posvema ovla
ščeni zahtevati, da se pri podeli biv
šeg austrijskog carstva princip samo
predelenja primeni i na njih. Sem
toga, širom celog sveta bio je
razaslat poklic da se veliki rat prot
iv centralnih sila vodi za slobodu i
samoopredelenje potlačenih naroda.
Jugoslavija je bila u pravu da ve
rije, da le tal poziv učinil pošteno,
i da su oni koli ga izdadoše i s njim
se složile, obvezani principima izne
tim in nemu. Kako su onda može
sada Italija pozivati na tobožnja prava
talnog Londonškog ugovora, kolega
su odredbe protivne obnovljene
čljevima svetskog rata, na kje su se
Jugosloveni oslonili i radi količ
svoje snage udružili s Talijanom i
njenim saveznicima da zbace austrijski
i nemški monarhiju?

Žrtev kote su Jugosloveni podne
li za slobodu in ujedinjenje, bile su
poglavite ogromne v Srbiji kje mu
čenjšte le poznato širom sveta. Ali
teško da su one bile manje v drugim
krajevima naseljenim Jugoslovenima.
Pri svem tom Jugoslovenski narod
nikada se niti pokolebio u svoji
svoji odluci. Pred negovim je očima
blitvala slatna svetlost slobode, a u
negovim ušima zvonilo spasonosno

prestopek opravičevala s tem, da je Volodja
majhen. Nedavno je nekdo o njem pravil, da je
kot dijak stanoval blizu vseučilišča in da je
vsakdo, kje le potkal pri njem, začul najprej za
vrat negove korake, nato pa polglašno opro
stitev: »Pardon, je ne suis pas seul.« (Opro
stite, nisem sam!) Jagić je nadvse ugajal, bil
mu je boli naklonjen, kakor Feržavin Puškinu,
in ga je očividno ljubil. Po cele ure sta molče
igrala billard ali piket: ako se je Jagić kam pel
jal, le vedno jemal s seboj na trojki Volodja, ta
pa je zaupal tajnost svoje disertacije edinem
Jagiču. Ko le bil polkovnik še mlad, sta bila če
sto tekmeč, a nikdar nista drugi drugega mor
ila z ljubosumnostjo. V družbi, v kateri sta ob
čevala, so Jagića imenovali velikega, a njego
vega prijatelja malega Volodja.

Na saneh se je nahajala razen velikega in
malega Volodje ter Sofije Lvovne še ena osoba
— Margarita Aleksandrovna ali, kakor so jo vši
klicali, Rita, sestrica Jagićeve gospe, nadtri
desetletna, zelo blela, črnobrva devica s ščipalnikom,
ki je venomer kadila, celo v najljub
šem mirzu; po grudih in po koleni je bila
vedno opravena s pepelom. Govorila je skozi
nos in povleka je vsako besedo: bila je nepril
ljubna ženska in je mogla izpitli likeria in ko
njaka, kolikor se je ljubila, ne da bi se opila;
nezanimivo in brezokusno je pripravljala
dvomerne anekdotne Doma je od lutra do večera
čitala debele žurnale in ih osipala s pepelom,
ali pa je prigrizovala vkuhanja labolka.
(Dalje prih.)

LISTEK.

Ant. P. Čehov:

Veliki in mali Volodja.

(Poslovenil Fran Pogačnik.)

»Pustite me, da sama vodim! Usedem se
poleg voznika,« je glasno vzkliknila Sofija Lvovna.

»Čakal, jamček,« se je k teli na kozla. Stala je na saneh, mož Vladimir Nikitič in
priatelj izza mladih nog Vladimir Mihajlič sta
lo držala za roke, da bi ne padla. Trojka je dr
selja kakor strela.

»Dejal sem, da bi se ti ne smelo dati ko
naka,« je Vladimir Nikitič nevoljen zašepal
svojnemu sopotniku. »Sem vedel!«

Polkovnik te vedel po izkušnji, da pri takih
ženskah, kakor je njegova žena Sofija Lvovna,
sledi burni, malec opti veselosti, histeričen
smej in nato plač. Bal se je, da se bo po
vratku domov, namesto da leže špat, moral
ukvarjati z občladki in kapljicami.

»Tri!« je kričala Sofija Lvovna. »Jaz bom
vodila!«

Bila je očividno nadvse židane volje. Zad
nja dva meseca, od poroke dalje, jo je mučila
misel, da je vzela polkovnika Jagića le iz pre
udarka in, kakor se govorji, »par depit. Danes
pa se je v predmetni restavraciji uverila, da ga
strastno ljubi. Vzlič svojim 54. letom je bil tako
stasit, vitek, gibčen človek in se je tako prijetno

voznik.

šalil in prepeval s cigankami. Starejši ljudje so
sedaj res tisočkrat zanimivejši od mladih in vse
le dobrobit, da sta starost in mladost zamenjali
ulogi. Polkovnik je bil dve leti starejši od rje
nega očeta, a kaj je to, ko pa hrani v sebi, ako
smo odkritosčni, več živiljenske sile, č

Ievangelije demokracije i samoopredelenja, kolik je Predsednik Wilson bio glavni apostol. Ta su načela sa državala osnovne političke ideje za ispunjenje kojih su se Jugosloveni u toku čitavih generacija borili preko i za vreme rata, u koliko je to bilo moguće pod teškim prilikama koje su vladale, i uz prkos proganjaju. nemilosrdnih interniraju »sumljivih osuda radi negodovanja protiv inih osuda radi negodovanja protiv ugnjetatelja. Italija se mnogo više koristila ovim žrtvama Jugoslovenskim nego li i jedna druga nacija angažovana u borbi protiv centralnih sile. Kakvo bi užasno ismevanje pravde i principa bilo kad bi se Italiji sada dopustilo da počini nad Jugoslavijom istu vrstu nasilja, koga radi je ona ranije protestovala protiv svog nedavnog neprijatelja, austrijske carinice?

Italija je poslednja država na zemlji koja se može pozvati na nepoznavanje prilika u austrijskoj monarhiji i fakta da su Jugosloveni činili podjarmeni narod koji je žudeo za slobodom. Narodnosne borbe u naknadnoj dualnoj monarhiji bile su i priviće žestoke, da izbegnu pažnju celog sveta. Opsežna literatura o njima govori, i bila bi uvreda za italijansku inteligenciju predpostaviti da Italija nije znala za nacionalne aspiracije Jugoslovena. U stvari, Italija je bila tako dobro upoznata sa željama Jugoslavije da postane nezavisnom, da je italijanska štampa za vreme prvih meseca rata posvećivala specijalnu pažnju verovatnosti jugoslovenske pobune. Kako se onda Italija može pretvarati da je iznenadjena držanjem Jugoslovena koji sada zahtevaju narodno jedinstvo, samopredelenje i slobodu?

Međutim zato što Jugoslavija stoji odlučno u odbrani svojih prava protiv njihova gaženja od strane Italije, ni na koji način ne treba shvatiti da to stanovište sadrži u sebi kakvo neprijateljstvo protiv Italije ili Italijana.

Bilo je oduvek jasno, da će Jugosloveni i Italijani postati susedi, koji će u mnogim obzirima zavisiti od njihovih normalnih zadataka na podržavanju jedne neprekidne agitacije za prisajedinjenje izgubljenih pokrajin narodnom telu.

Svaki u Evropi zna kako su moćno slični pokreti uticali na ceo duhovni život Francuske i Italije; pri tom, broj Francuza i Italijana koji su bili politički odvojeni od Francuske i Italije nasilnim aneksijama od strane Nemačke i Austrije, bio je srazerno mnogo manji od broja Jugoslovena, koje bi nameravana nasilna aneksija otrgnula od njihova naroda.

Ali prijateljstvo između naroda ne može ostati protiv smisljene agresije i očite nepravde. Sadašnje držanje Italije ništa drugo i ne znači, imajući u vidu pretežnu nadmoćnost jugoslovenskog življa u spornoj zoni, što čak ni sama Italija više ne poriče. Ova je nadmoćnost bila apsolutno utvrđena, često ponavljanjem austrijskim cenzusom, kolik je u svakoj prijaci bio vršen na način, da pokaže što manji broj Jugoslovena, ali koji je ipak svaki put potvrđivao njihovu pretežnu nadmoćnost, što je bilo dobro poznato svakom ekspertu Pariske Mirovne Konferencije.

Pri svem tom zagovornici italijanske agresivnosti tvrde da bez obzira na narodnost stanovnika u spornoj teritoriji, oni više žele da postanu podanici Italije nego li da budu pridruženi Jugoslovenskoj Državi. U prilog svog tvrdjenja ovi propagandisti izjavljuju, da Jugosloveni nisu nipošto jedan homogeni narod, nego da su podjeljeni razlikama u jeziku, običajima i simpatijama tako mnogo, da ustvari postoji slabo srodstvo između stanovnika u spornim krajevinama i onih u Jugoslaviji.

Što se ovog navoda tiče, priznajemo, da su Jugosloveni bili stoljećima politički podjeljeni stranim upravama u više različitim ledinicama; da su ove lednice bile opet podjelene u manje frakcije; i da su sve moguće vrste veštačkih pregrada među njima bile postavljene u namjeri, da različite elemente naroda otudje jedne od drugih; i da su najzad ove na mre u nekoliko uspele i doprinele lokalnim jezičnim i literarnim razlikama, običajima i naklonostima, koje će se u pričnjem obimu zadržati i nadalje čak i posle postignuća narodnog jedinstva.

Tako, na primer, Slovenci koji nastanjuju poglavito zapadni deo Jugoslavije, razlikuju se od Hrvata i Srba lokalnim lingvističkim i književnim razlikama koje su posledica durokevne podvodenosti. Ali to ništa ne smeta Slovincima, da budu načinu postavljenje pristalice Jugoslovenskog političkog jedinstva. U istini, Slovenci su baš ti koji su najgor-

čeniji protivnici predlagane aneksije sporne teritorije Italiji; to poglavito iz razloga što su većina Jugoslovena na ovoj teritoriji Slovenci, i njena aneksija Italiji politički bi odvojila tri deset po sto svih Slovenaca od Jugoslavije.

Italija sama zna ovo vrlo dobro i iz toga razloga stalno odbija svaki predlog za plebiscit kolik bi se i vršio pod medjunarodnim nadzorom i kolik bi se najlakše mogla otkloniti i naimanja sumnja stranaca u pogledu želja stanovnika ove sporne teritorije kao i njihovo buduće političke pričušnosti.

A sada da predjemo na stvarne posledice od sudbonosnog značaja za Jugoslaviju, ako bi se nameravana aneksija sporne teritorije ostvarila.

Za Slovence značila bi političko odcepjene oko četiri stotine hiljada Jugoslovenskog duša od njihova ukupna broja od samo jednog i po miliona stanovnika; = dovoljno da nanese smrtni udarac celom kulturnom i literarnom životu te grane Jugoslovena koja je zbog svoga malog broja uvek bila izložena velikim neprilikama u bitanju književne produkcije, ali koja je pri svem tom stekla časno mesto među kulturnim narodima u umetnosti, literaturi i opštosti kulturi, protivno lažnim legendama o primitivnom stanju Jugoslovena, kojima jedna pakosna propaganda se le starala i loš stara da ih politički diskreditira.

Ne treba zaboraviti da će Slovenci još zadugo vreme morati se služiti literarnim aparatom koji sada imaju, i odseči od naroda koji broji ukupno samo jedan i po milion duša skoro trećinu njegova broja, značito bi zadati mu smrtni kulturni udarac svesti izgleda za njegovo kulturno razvijanje na minimum.

Mada bi oval udar ponajviše osetili Slovenci, on bi neizostavno reagirao na ceo kulturni život Jugoslovena. Pored toga, političko odcepjene takog velikog broja Jugoslovena od narodnog tela izazivalo bi stalne trzavice u celoj naciji i skrenulo veliki deo mlenih duhovnih energija od njihovih normalnih zadataka na podržavanju jedne neprekidne agitacije za prisajedinjenje izgubljenih pokrajin narodnom telu.

Svaki u Evropi zna kako su moćno slični pokreti uticali na ceo duhovni život Francuske i Italije; pri tom, broj Francuza i Italijana koji su bili politički odvojeni od Francuske i Italije nasilnim aneksijama od strane Nemačke i Austrije, bio je srazerno mnogo manji od broja Jugoslovena, koje bi nameravana nasilna aneksija otrgnula od njihova naroda.

Direktne ekonomske posledice koje bi nastale aneksijom sporne teritorije od strane Italije, bile bi za Jugoslaviju mnogo kobnije čak i od onih manjih nlenom kulturnom razvijanju. U stvari, po sredi su tako krupni ekonomski interesi, da le skoro svakom jasno da je želja Italije za aneksijom ove teritorije zasnovana poglavito na ekonomskim obzirima.

Posedovanje sporne teritorije znači, na prvom mestu, kontrolu i direktnu eksploataciju ogromnih prirodnih bogatstava koja se nalaze na samoj teritoriji.

Opa ima mnogih rudnika uglja i gvozdene rude koji su donekle razrađeni, ali koji mogu mnogo više da se iskoriste.

Na spornoj teritoriji nalaze se takođe i prostrane šume koje daju odličnu drvenu gradiju, a njena poljoprivredna bogatstva i pašnjaci na daleko su poznati.

Ali iznad svega, najteže ekonomske posledice za Jugoslaviju aneksijom sporne teritorije Italiji nanose se prevozu i trgovini. Namjeravana aneksija ne samo što lišava Jugoslaviju kontrole nad železnicama koje dopiru do Trsta, nego od nove države oduzima takođe i kontrolu značnog dela duplog koloseka koji ide od Ljubljane do Rijeke i podjednak je lišava izlaska na more drugog duplog koloseka koji vodi od Zagreba do Rijeke.

Zatim, pristaništa u Trstu i Rijeci su jedina dobra pristaništa na celoj istočnoj obali Jadrana koja su vezana ili se mogu vezati železničkim vama prve vrste. Ko nih drži, ne samo da u svojim rukama ima celo transportni sistem i trgovinu Jugoslavije nego i zemalja u pozadini, u koliko se to odnosi na izlaz na Jadransko more.

Imajući u vidu fakat da Italija neima nikakvog posla s razvijem transportnih sredstava Jugoslavije i njihovih suseda; da le slobodni i nesmetani izlaz na more načinju uslov zdravog ekonomskog razvijanja jedne zemlje; da su na redu veoma važna pitanja između Jugoslavije i susednih zemalja u pogledu transpor-

ta ka Jadranu; i da radi toga Jugoslavije ne sme biti ometana upletanjem neke treće sile, imajući sve to na umu, nemoguće je preterati značaj ekonomskih posledica koje bi za Jugoslaviju nastale ako njeni načinjili prioritni izlazi na more i železničke koje do njih dopiru budu pod kontrolom Italije.

Istina je, da Italija nije protivna da Jugoslavija zadrži nekoliko Južna sva pristaništa ali ona imaju slabe železničke veze s trgovinskim i industrijskim centrima Jugoslavije.

Ustanoviti Jugoslaviju kao državu a u isto vreme uzeti od ne potpunu kontrolu njenih glavnih komunikacionih sredstava, bila bi tragična ironija. Pod današnjim ekonomskim uslovima, kontrola železničkih zavretaka i slobodan pristup na more su najbitniji faktori za zdravi ekonomski život.

Italija je pokušala i pokušava da opravda okupaciju sporne teritorije, prisvajanje njenih bogatstava i polaganje svojih gvozdenih ruku na trgovinske izlaze Jugoslavije i njihovih sedmih zemalja ka Sredozemnom moru, strategijskim argumentima navodeći, da je njena okupacija ove teritorije nužna radi zaštite njenе severoistočne granice i osiguranja njene kontrole nad Jadranom. Kako danas stvari stoe, ti izgovori nemaju nikakve zdrave osnove.

Na prvom mestu nema više predjašnje Austrije, koja je ugrožavala sve nene susede. Jugoslavija je srazmerno mala država bez ikakvih teritorijalnih ambicija mimo onih na zemljilištu na kome njen sunarodnici čine pretežnu većinu. Prisajedinjenje njenih teritorija sada u snoru zadržalo bi te u koliko se tiče mlenih zapadnih granica. Onda više ne bi bilo nikakvog razloga zašto budući odnos između Jugoslavije i Italije da ne budu skroz prijateljski i harmonijski. S obzirom na to, da je Italija u pogledu stanovništva, bogatstva i raznih izvora mnogo moćnija od Jugoslavije, izvan svakog je pitanja da bi Jugoslavija ikada napala Italiju bez naizbezčinljivog izazivanja. Svaki takav sličan pokušaj nanoće bi najveći udar samoj Jugoslaviji. A što se tiče drugih nasrtaja od naroda pozadi Jugoslavije, Italija bi bila mnogo bolje i prezašćena zadovoljnom i prijateljskom Jugoslavijom nego li državom još nekoliko sporednih planinskih visova i reka. Izkustva poslednjeg rata očito su pokazala da su u ratu broj vojnika, moral, izvezbanost, tehničko znanje i sprema od beskonačnog većeg značaja nego li strategijske pozicije.

Pri tom taj strategijski argument treba da važi za obe strane. Ako moćna Italija, u želji da zaštitи se, ima sutra dan posle svršetka velikog rata za slobodu i pravdu da ona očekuje da leđnog dela njegova nasledja jedan slabiji prijateljski narod koji se njeni pridružio u borbi protiv grabljivih Habsburga, zar onda strategijske nadmoćnosti nisu potrebitije tom slabom narodu protivu jednog takog suseda?

Zar je kontrola železnicice od Ljubljane do Rijeke i zemljilišta zapadno od nje koje njeni dominira, potrebitija sigurnosti Italije protiv Jugoslavije nego li sigurnosti ove od Italije? Zar le držanje visova nekoliko milja zapadno od Vrhničke, na doseg topova Ljubljane, prestonice Slovence, mnogo bitnije za sigurnost Italije nego li za onu Jugoslaviju? Odgovori se sami nameću. Može još mnogo sličnog da se navede u istom cilju. Jasno je kako beli dan, da ono što se smatra nužnim za sigurnost Italije, u stvari je naizbzbiljnija i stalna pretnja sigurnosti Jugoslavije, sadržeći i voljničko dominiranje celom severo-zapadnom stranom zemlje.

Zar je kontrola železnicice od Ljubljane do Rijeke i zemljilišta zapadno od nje koje njeni dominira, potrebitija sigurnosti Italije protiv Jugoslavije nego li sigurnosti ove od Italije? Zar le držanje visova nekoliko milja zapadno od Vrhničke, na doseg topova Ljubljane, prestonice Slovence, mnogo bitnije za sigurnost Italije nego li za onu Jugoslaviju? Odgovori se sami nameću. Može još mnogo sličnog da se navede u istom cilju. Jasno je kako beli dan, da ono što se smatra nužnim za sigurnost Italije, u stvari je naizbzbiljnija i stalna pretnja sigurnosti Jugoslavije, sadržeći i voljničko dominiranje celom severo-zapadnom stranom zemlje.

U odnosu pak na Jadran, Italija je istakla čudnovatu doktrinu da ona mora kontrolirati i vladati nad njim. Na osnovi kakve se pravilne podloge može takav zahtev temeljiti? Zar nisu narodi na severu i istoku isto toliko ovlašćeni da dele slobodni i ne-preprečeni pristup na Jadransko More? Zar i malu kontrolu nad njim koliko Italija? Jeli Italija iskopala Jadranovo More? Zar su pristaništa i ostrva na istočnoj obali Jadrana mnogo potrebitija Italiji nego li Jugoslaviji? Zar nisu oni po pravu i pravdi deo i sastav zemlje s kolom čine celinu naroda koji živi na njima?

Kakim se pravom može Italija ugnjezdit između Jugoslavije i ostatog sveta i tražiti kontrolu komunikacija Jugoslavije i zemalja severno i istočno od nje, kao i sprečiti njihovo nesmetano opštenje s prijateljskim narodima preko mora?

Mi otklanjam tako izazivačko držanje i postupamo tako da sam radi zemlje našeg porekla, nego naročito još i kao gradjani ovih velikih Sjedinjenih

Država, koliki su interesi vitalno potrebiti kad god neka sila pokušava da se suprotstavi njihovim slobodnim i nesmetanim komunikacijama, trgovinskim ili ako simbolom.

Na svaki način treba biti na čisto s tim da jugoslovenski narod neće nikada dobrovoljno priznati sadašnje nepravedne italijanske pretencije i da, ako njegova vlada bude primorana da ih za neko vreme primi, ili da postane sačesnik jednog pakt-a kojim se one priznaju, jugoslovenski narod, kako sve kaže, nikada neće smatrati da ga takav jedan pakt moralno veže. Jugoslovenska irredentista će se bez dvojbe poroditi, i osećanje povredjenog prava koje bi obuzelo jugoslovensku naciju, našlo bi pogodno zemljilište za opasne avanture.

Neka se niko ne vara o faktu da je pravdno i tačno tešnje spora između Jugoslavije i Italije od najveće važnosti ne samo u pogledu razvijanja Jugoslavije nego takodje i u pogledu blagostanja Italije i mira Europe: pa ne samo to, nego ako se dopusti da se italijanska uprava utvrdi na važnom delu Balkana, semu će razdora biti posejano između svetskih sile koje mogu sada izgledati nezainteresovane, ali koje će ranije ili dočne morati umešati se ako se desi da Italija dobije specijalnu poziciju koja bi hraniла nove imperialističke tendencije.

Zahvaljujući Italiji na istočnoj obali Jadranu su ozbiljno pitanje, ali od mnogo veće još važnosti je pitanje ono što će ona zahtevati čim jednomog stane na balkansko zemljilište. Nen prvi korak ne može biti i poslednji, čak kada bi njeni sadašnji upravljači nemali u vidu dalja zavojavanja. Zahvaljujući Italiji na istočnom ambiciju zašto kaže, ali dočne morati umešati se ako se desi da Italija dobije specijalnu poziciju koja bi hraniла nove imperialističke tendencije. Zahvaljujući Italiji na istočnoj obali Jadranu su ozbiljno pitanje, ali od mnogo veće još važnosti je pitanje ono što će ona zahtevati čim jednomog stane na balkansko zemljilište. Nen prvi korak ne može biti i poslednji, čak kada bi njeni sadašnji upravljači nemali u vidu dalja zavojavanja. Zahvaljujući Italiji na istočnom ambiciju zašto kaže, ali dočne morati umešati se ako se desi da Italija dobije specijalnu poziciju koja bi hraniла nove imperialističke tendencije. Zahvaljujući Italiji na istočnoj obali Jadranu su ozbiljno pitanje, ali od mnogo veće još važnosti je pitanje ono što će ona zahtevati čim jednomog stane na balkansko zemljilište. Nen prvi korak ne može biti i poslednji, čak kada bi njeni sadašnji upravljači nemali u vidu dalja zavojavanja. Zahvaljujući Italiji na istočnom ambiciju zašto kaže, ali dočne morati umešati se ako se desi da Italija dobije specijalnu poziciju koja bi hraniла nove imperialističke tendencije. Zahvaljujući Italiji na istočnoj obali Jadranu su ozbiljno pitanje, ali od mnogo veće još važnosti je pitanje ono što će ona zahtevati čim jednomog stane na balkansko zemljilište. Nen prvi korak ne može biti i poslednji, čak kada bi njeni sadašnji upravljači nemali u vidu dalja zavojavanja. Zahvaljujući Italiji na istočnom ambiciju zašto kaže, ali dočne morati umešati se ako se desi da Italija dobije specijalnu poziciju koja bi hraniла nove imperialističke tendencije. Zahvaljujući Italiji na istočnoj obali Jadranu su ozbiljno pitanje, ali od mnogo veće još važnosti je pitanje ono što će ona zahtevati čim jednomog stane na balkansko zemljilište. Nen prvi korak ne može biti i poslednji, čak kada bi njeni sadašnji upravljači nemali u vidu dalja zavojavanja. Zahvaljujući Italiji na istočnom ambiciju zašto kaže, ali dočne morati umešati se ako se desi da Italija dobije specijalnu poziciju koja bi hraniла nove imperialističke tendencije. Zahvaljujući Italiji na istočnoj obali Jadranu su ozbiljno pitanje, ali od mnogo veće još važnosti je pitanje ono što će ona zahtevati čim jednomog stane na balkansko zemljilište. Nen prvi korak ne može biti i poslednji, čak kada bi njeni sadašnji upravljači nemali u vidu dalja zavojavanja. Zahvaljujući Italiji na istočnom ambiciju zašto kaže, ali dočne morati

predvinskega demokratskega kluba Gavre Manojlovič in v imenu nacionalistične stranke Dimitrije Mašič.

— Avstrijski vohun odlikovan od Italije. Italijanski kralj je podelil nekemu Ercolemu Salvi iz Splita kolajno italijanske krone, eno najvišjih laških odlikovanj, in to baje zaradi izrednih njegovih zaslug za italijansko Dalmacijo, posebno za njegovo boji proti Avstriji. V resnici pa obstajajo njegove zasluge edino v tem, da je kot vodja avstrijske vojne družbe v Dalmaciji neusmiljeno preganjal naše ljudi in jih celo vrsto izročil vojaškim oblastim z zahtovo, da se obesilo.

— »Nemški Bund« na Češkem je imel v letu 1919. 620.000 krov denarnega obrata napram 304.000 krovom v l. 1918. Ima sedež v Teplicah in se — vključ vsem zaprekam od češke strani — prav lepo razvija.

— Poljsko socijalno-demokratično stranko v Čehoslovaški republiki so ustanovili v Moravski Ostravi. Glavni strankini organ bo tednik »Glos Robotniczy«, izhajajoč v Moravski Ostravi.

— Prva žena v madžarski parlament je bila nedavno izvoljena s 5471 glasovi, in sicer v I. dežanskem okraju. Je to krščanska socialistka Marketa Schachtova.

— Voine ladje prodala angleška admiralineta. Najbrže se že ne misli več volkovati...?

Spominjajte se sklada za svoje padli žrtev.

Novice iz Julijske Benečije.

V Trstu stavkajo trgovski nastavnenci že od pondeljka. Zaprete so vse večje trgovine, le mali trgovci imajo svoje prodajalne odprte, ker delajo gospodarji sami.

Trgovski nastavljeni zahtevajo boljše plače in vpogled v knjige; zvišanje plača so jim šefi dovolili, pač pa vpogleda v knjige ne, vseled česar traja stavka naprej.

V Trstu stavkajo tudi kemični delavci, ki so stavili enake zahteve, kot trgovski nastavljeni.

Tudi radi enakih zahtev stavkajo bančni uradniki, vendar pa samo v Italijanskih bankah. V inozemskih bankah uraduje vsi uradniki, ker se je baje na vse njihove zahteve pristalo.

Železničarska organizacija je sklenila prvega maja ustaviti vse promet ter se bo prvi maj praznovati v polnem obsegu.

Pred par dnevi sta v Trstu v urendništvo »Il Lavoratore« udručila dva častnika, zahtevala od glavnega urednika sodruga Pasiglja zadoščenje, ker je »Il Lavoratore« obelodabil grozodejstva, ki so jih zakrivili Ardit in Medei in drugih krajih Furlanije. Sod. Pasigli ni hotel tega storiti, zato sta ga hotela častnika napasti. Sodrugi Pasigli je potegnil samokres, nakar sta se častnika udala. Niti jih je osobje vrglo iz urendništva na cesto.

Med traški socialisti je nastala velika razburjenost radi zavlačevanja S. Remske konference in rešitve Reškega vprašanja.

Dnevne vesti.

Krvokljuni žurnalisti.

»Večerni list« in »Slovenec« to sta dva »poštena« lista, »resnicko-ljubna« lista, ki sta vsegadevna kar kar večnost. Vsak dan povesta kaj novega, a vse je tako nepošteno, da ne zasuži odgovora. Pomislite, štiri milijone lir so dobili naši komunisti, da preobrnijo državo. Mi bi tukaj svetovali Korošcu in Brejtu, da ta denar takoj fiscirat. Le pomislite, to je okolo trideset milijonov kron. Če s tem denarjem plačamo državne dolbove, bo že precej zaleglo, če pa preskrbimo ob sedanjih draginjih cenejo prehrano siromakom, bo pa tudi nekal. No, delajte, sedaj je denar tukaj. Ali mislite te štiri milijone lir kar sami pobasati. Ali le farbate?

Naročnikom. Danes prilagamo požnico za naročnino opozarjajoč vse naročnike, da nam isto takoj vpoštejte, sicer bi bili prisiljeni ustaviti list vsakomur, ki bi to opustil.

Zupan g. dr. Ivan Tavčar je odšel danes po zdravniškem nasvetu na večedenski dopust. V tem času ga nadomešča v poslih občinskega sveta podzupan dr. Karel Triller, ki je strankam na razpolago od 11. do 12. ure dopoldne; v zadevah občinske aprovizacije pa sprejema tudi podzupan stranke le vsak torek.

Odpava vojne cenzure. Ko se dne 5. maja dokonča demobilizacija vojske, preneha od tega dne tudi vojna cenzura, o čemer so že obveščene vse vojaške oblasti. Tudi minister za notranje stvari in vse pokrajinske vlade so o tem obveščene. Od tega dne bo tisk podvržen zakonom, ki so v raznih krajin pred volno bili v veljavni. (Uradno.)

Minister za prehrano in obnovu zemlje je otvoril kredite za odkup hrane nastopnim okrožjem: Za vranjsko okrožje 500.000 dinarjev, za topiljsko 400.000 dinarjev, kumenovsko 700.000 dinarjev, niško 500.000 dinarjev, prištinsko 500.000 dinarjev in skopljansko 200.000 dinarjev.

Ministrstvo za narodno zdravje je pristalo na to, da se sprejme, da se jih zenači z državnimi upokojencem. Letna potrebščina 150.000 K.

Interpelacije. S. Komur je stavil še interpelacije glede odtegljajev družinskih doklad ženam, ki imajo morda malenkostne druge dohodke;

dalej glede predujmov po 6000 K v zmislu spomenice, glede dobave plamenih potrebščin in natura. O sposod župan je dal pojasnila, obljubil, da se bodo interpelacije upoštevale, kolikor se še ne upoštevajo in kolikor bo mogoče z ozirom na finančni položaj.

13. sobotna žrtev — spoznana. Neposredno pred pogrebom je bila v pondeljek spoznana 13. žrtev, padla na Zaloški cesti. Ni to noben trboveljski rudar. Je Josip Odeša, delavec v Ljubljani, stanujoč v Hrenovi ulici št. 21. Spoznal ga je njegov lastni oče.

Aretacija. Orožniki so v Zatičini arretirali in priveli v zapore ljubljanskega deželnega sodišča slušatelja medicine N. Klemenčiča.

Izpusten iz zaporov. Iz preiskovalnega zapora je bil izpuščen ing. drž. železnic Petrušič. Obdolžen in osušljen je bil, da je podpiral stavkuče železničarje.

Zapletitev. Policia je zasegla ves mališki spis, katerega je nameravala izdati »Delavska socialistična stranka«. Spis, katerega večino je spisal Gustinčič, je bil tiskan v 10.000 izvodih v tiskarni Hrovatin.

Podstrešna tativna. Opernemu pevcu E. R. je bil že danov ukraden iz podstrešja njegovega stanovanja na Bleiweisovi cesti velik kovčeg, napolnjen z notami, pismi, recenzijami in drugimi papirji. Gospod Rima Škoda 3000 K. Tativen je opazil še 28. t. m. ter to prijavil policiji.

Kronika. »Priznam tativno. Obžalujem deljanje. Res je, vzel sem pri Mergenthalerju kos usnja. Domatrano veliko pomankanje in malo plačo imam.« Tako je potožil mladi usnjarski pomočnik A. N., ker so pri njem našli usnje, vredno 600 K. — Kanclistovi vdovi Ani Parešič je neznan žepar na Vodnikovem trgu izmaknil denarnico, v kateri je bilo 22 lir in 30 K. — Matevž Igliču je bilo ukradeno na Dunajski cesti št. 22 vojaško kolo vredno 3500 K.

Tativne na deželi. V zadnjem času so se tativne na deželi silno razmnožile. Neznani vlonci so spalno sobo posestnika Friderika Majhna na Stari Zagri pri Semiču na Dolenskem povsem oprenili. Škode je za 27.000 K. — Znaten vlon se je izvrl tudi na Globokem v brežiškem okraju. Ciganji Rosenfeldi in Gartnerji so vlonili v trgovino Ribič in osip Verstovšek ter odnesli za 80 tisoč krov raznega manufakturnega in špecerilskega blaga.

Novinarske ali časopisne brzavke se smejo po znižani taksi (t. j. za 50% navadne taksi) spremeti pod predpisanimi pogoji za sledče države: Čehoslovaško, Madžarsko, Avstrijo, Nemčijo, Anglijo in Francijo. Za poslednjo od 1. maja t. l. dalje. Za druge države je plačati za časopisne brzavke polno takso.

Zopetno uvedenje selske službe. Z dnem 1. maja t. l. se zopet uvede pri kr. poštrem uradu Nemška Loka dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismošči v sledeči vasi: I. okraj: Prerigel, Knežja Lipa, Römergrund, Turn, Ramsriegel, Spodnji Log, Spodnji Pockstein, Neuge-reuth. II. okraj: Brezovica, Zadre, Cepče, Oor, Podgora, Dol, Podgora, Zagozdac, Kralje, Vimol. — Dostavljanje se bo vršilo po I. okraju vsak pondeljek, sredo in petek, po II. okraju vsak torek, četrtek in soboto.

Občinski svet ljubljanski. V četrtek se je vršila izredna seja občinskega sveta.

Zalnica županova. V soboto se je dogodil na Zaloški cesti dogodek, ki je vsega obžalovanja vreden. Ne očitam ne na levo ne na desno, za to, kar se je zgodilo. Izrekam najgloblje obžalovanje nad žrtvami in sočutje svojcem teh žrtev. Upal sem, da ne tekla v Ljubljani za časa mojega

županovanja kri. Občina bo storila za pristojne svojce, kar bo mogla,

Krekov spomenik se odkrije 30. maja. Prevzame ga občina. Odbor za spomenik votira 5000 K za vzdrževanje spomenika.

Zvišanje taksa. Uvedejo se s 1. majem maksimalne takse.

Doklade na avtomobile in ekvipaže. Načelno se sprejme, da se uvede naklade na avtomobile do največ 2000 K, na ekvipaže do 500 K. Magistrat izdela načrt.

Naklade na hotelske postelje. Na hotelske in druge postelje se sklene 25% naklada.

Zvišanje pokojnih mestnih upokojencem se dovoli kredit. S tem se jih zenači z državnimi upokojencem. Letna potrebščina 150.000 K.

Interpelacije. S. Komur je stavil še interpelacije glede odtegljajev družinskih doklad ženam, ki imajo morda malenkostne druge dohodke;

dalej glede predujmov po 6000 K v zmislu spomenice, glede dobave plamenih potrebščin in natura. O sposod župan je dal pojasnila, obljubil, da se bodo interpelacije upoštevale, kolikor se še ne upoštevajo in kolikor bo mogoče z ozirom na finančni položaj.

Kultura.

Repertoar slovenskega gledališča v Ljubljani. Opera: 30. aprila, petek, »Trovatore«. Abon. A. 1. maja, sobota, »Prodana nevesta«. Izven abon. 2. maja, nedelja, »Faust«. Izven abon. Drama: 30. aprila, petek, »Golgota«. Delavska predstava izven abon. 1. maja, sobota, »Saloma — Slepca«. Abon. E. 2. maja, nedelja, »Smrtni ples«. Izven abon. — Vsled policijske odredbe, da ne smie biti po 10. uri nikdo več na cesti, se vrše do preklica vse predstave v opernem in dramskem gledališču ob 6. uri zvečer.

Produktivna zadruga čevljarjev za Slovenijo naznana svolim članom, da bo prodaja usnja v nedeljo, dne 2. maja ob 9. uri dopoldne v običajnih prostorih. Spodnja Šiška 30. k.

Izet na Turjak priredil v nedeljo klub kolesarjev in motociklistov »Illiča«. Odhod točno ob 14. uri iz pred mestnega magistrata. K obilni udeležbi se vabilo vsi člani kluba in priatelji kolesarskega športa. — Reditev.

Zadruga sobo-črkoslikarjev in pleskarjev naznana vladno občinstvu, da se le tekom enega meseca podražil materijal za 100% ter delovne moči za 50%. vsled česar je imenovana zadruga primorana svoje cene delu primerno novišati, kar na slavno občinstvo blagovoli vzet na znanje. — Načelstvo.

Iz stranke.

Današnja delavska predstava v dramskem gledališču se začne ob en četrt na 7. uro. Sodruži, ki so do 6. ure v službi, naj pridelajo takol po delu k predstavi. Ker je ta predstava namenjena za delavce k proslavi prvega maja, naš se je vsak, če je le mogoče udeleži.

Najnovejša poročila.

VRNITEV JUGOSLOVANSKE DELEGACIJE V BELGRAD.

LDU. Ljubljana, 29. Danes zjutraj ob polu devetih so došeli v Ljubljano z eksprezni vlakom člani naše mirovne delegacije gg. dr. Trumbič, dr. Žolger in dr. Rybač ter so nadleževali z istim vlakom potovanje v Belgrad. Na kolodvoru tih je pozdravil predsednik deželne vlade dr. Brejko v spremstvu okrajnega glavarja dr. Vodopivca.

NORČEVANJE Z NARODOM.

LDU Belgrad, 28. 86. redni sestanek začasnega narodnega predstavništva je otvoril podpredsednik dr. Ribar ob 17.45. Takoj v začetku je prečital tajnik Mijočić nastopni dopis ministrskega predsednika na predsednika začasnega narodnega predstavništva: »Gospod podpredsednik! Z ozirom na Vašo izjavlo, izvano po mojem vprašanju v teku današnje seje, ki ste jo izvolili dati kraljevski vladu, da vztrajajo opozicija, t. j. sprejema tudi kraljevski vlad, da so pravljena s tem, da so vodilni člani našega narodnega predstavništva, t. j. predsednik in podpredsednik, naši predstavniki, ki so vodili našo delegacijo v Belgrad. Na kolodvoru tih je pozdravil predsednik deželne vlade dr. Brejko v spremstvu okrajnega glavarja dr. Vodopivca.

žela pa priča, kraljevska vlada soglasno z mislimi, ki sem jih razložil v svojem eksposetu o politični situaciji, predloženem Nj. Vis. prestolonasledniku, ne more pod takimi okolnostmi prihajati na seje začasnega narodnega predstavništva dotlej, dokler ostane opozicija pri tem svojem držanju. Podpis: Stojan M. Protič, 28. aprila 1920.«

Nato je izjavil podpredsednik dr. Ribar, da na podlagi tega dopisa zaključuje današnjo sejo ter je prihodno sejo sklical za 3. maj ob šestnajstih.

PRED SPORAZUMOM MED ŽELEZNIČARJI IN VLADO.

LDU Belgrad, 29. Pričakujejo, da bo danes ali jutri dosežen sporazum med stavkajočimi železničarji in železniškim ministrstvom.

RAZVELJAVLJENJE ZAGREBŠKIH OBČINSKIH MANDATOV. — NALJILICE.

LDU Zagreb, 29. Danes je vlada izročila poverjeniku za mesto Zagreb naredbo, s katero se razveljavijo mandati vseh 20 komunitičnih mestnih svetovalcev ter mandata dr. Hinkoviča in Bukšega, in to zaradi tega, ker so položili imenovani svetovalci prisego s pridržkom, kar pa zakon ne dopušča. Nadalje pravi načrtna, da je izvolitev Svetozarja Deliča za župana neveljavna, ker je bil njegov mandat razveljavljen. Radi tega pozivljive vlada poverjeniku, naj takoj sklicejo se mestna sveta, na kateri se bo vršila volitev župana in podžupana. Namesto zastopnikov, čiščih mandatov so bili razveljavljeni, stopijo po vrsti oni, ki so na listi.

PREPOVED PROSLAVE 1. MAJA V ZAGREBU.

LDU. Zagreb, 29. Redarstveno poverništvo za mesto Zagreb je izdal proglašenje, s katerim se prepoveduje praznovanje 1. maja kot običajnega delavskega praznika in lutriškega praznika Zrinskoga in Frankopana. Oba dneva se imata smatrati kot navadna delovna dneva. Oba dneva se bo delalo. Kdor bi zaprl trgovino, se kaznule po zakonu s tem, da se mu odvzame koncesija. Za oba dneva je prepovedano točenje alkohola na mestnem teritoriju. Kdor razširja lažnljive vesti, se najstrožje kaznuje. Vsako zbiranje in vsak obhod je prepovedan. Ako bi se da navzliči teh naredb pojavilo protidržavno ali protisocijalno delovanje, se bo brez drugega rabilo orovje.

STAVKE V TRSTU.

Velj zmožnih polirjev in zidarjev
se sprejme pri Kranjski stavbi družbi
v Ljubljani, Levstikova ulica 19.

Prodaja
moško kolo, moško blago
za oblike, nekaj oblike, 2
harmoniki, 1 skrinja i. dr. Študentov-
ska ulica 11 pričičje. 486

Prodaja
skoro novo sobna kredenca
iz orehovine, zelo masivna,
z ogledali, marmorjem in brušenim
steklom. Poizve se v upravi „Naprej“.

Skaboform se zopet dobiva!

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte
v na bližnji lekarji preizkušeno in zdravniško priporočeno
dr. Flescha orig. Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vterjanju puder
„Skaboform“. Dobiva se po vseh lekarnah. — Generalna
zagora za Ljubljano in okolico

Rihard Sušnik pri „Zlatem jelenu“ IV,
... Marijin trg. ...

Hocete obdržati svojo lepot? Hocete imeti kakor
baržun mehko kožo? Hocete solnčnih peg, mozoljev
in ogrcev? Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno,
kožo obvarjujočo pomadu! Občudovana bo-
deta v Zavidani 1 Ionček 9 K, št. III. močnejše vstre 12 K.
K temu Fellerjevo naj-neješljiljanovomlečno milo 16 K.

Hocete imeti lepe, zdrave lase? Fellerjeva prava
Elza Fannochina pomada za rast las doseže bujne lase!
Zapreči pršaj, prerano osvetljenje. Za-
brani plešo! Ionček 9 K, št. III. 12 K.
K temu močno terovo milo za umi-
vanje glave 8 K. Šampon 1 K. Mazilo
za brke 2 K 50 vin. in 3 K.

Mujčjo Vas kurja očesa? Fellerjev
pravi turistički obrez učinkuje brez bolečin
hitro in zanesljivo! Nobenih žaljev!
Nobene trde kože! Mais Škatljica 4 K, velika
škatljica 6 K.

Zelite je kaj? Fellerjeva Elza umivalne pa-
stite (Konjinska voda) 1 Škat-
lj. 7 K. Fellerjev umivalni pršaj proti potenju
škatlj. 6 K. Fellerjev mentolni črtni zoper
glavo in zobobol 1 Škatljica 4 K. Feller-
jev Elza ūmid 8 dvojnati ali 2 veliki stekle-
nički špecjalni 86 K. Najboljši parfum z naj-
nejnejšim duhom od 8 K naprej. Najnejši
Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika Škatljica 12 K. Močna
Francovka v steklenicama po 8 K in 22 K. Omot in poščina posebej z naječej-

Eugen V. Feller, Lekar, Stolica Berl. Elzatrg 31. 252 (Hrvatska).

Kamno- lomski delavci

za marmor za Pohorje (Konjice), ki
zna dobro uklesavati (ritzen) in bo-
sirati, se iščejo za takoj. Plača po do-
govoru. — Ponudbe na **Ivan Kullich,**
kamnoseški mošter, Celje.

Jamski merilec
(Markschelder)

Jamski nadpaznik
(Obersteiger)

oba z strokovno in večletno praktično izobrazbo se iščeta.
Prosto stanovanje, kurjava razsvetljava in mali vrt. Plača dobra.
Prošnje z vsemi spričevali in natančnimi zahtevami je poslati na
Št. Janžki premogokop, And. Jakil, Krmelj, Dolenjsko.

Najcenejše žarnice.

Opozarjam, da imamo v stari zalogi 150 voltne žarnice, katere
oddamo na konsumente za lastno rabo dokler traja zaloga
še po stari ceni. Obrnite se tedaj, predno drugje dražje plačate
na našo tvrdko. 110 in 120 voltne žarnice, kakor vse ostale
voltaže pridejo v najkratšem času v prodajo. Oglasite se pravo-
časno pri tvrdki

„SVETLA“, Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Važno za krojaške delavnice.

V prihodnjih dneh po zopetni otvoritvi železniškega prometa bo dospela partija
električnih krojaških likalnikov

novovrstne konstrukcije, prima kvalitete, največje trpežnosti v Ljubljano. Reflek-

tante zaznamuje tvrdka **„SVETLA“, Ljubljana, Mestni trg št. 25.**

Nepogrešljivo za dame.

Po otvoritvi železniškega prometa bo dospela partija e električnih ogrevil
za lastne škarje in novovrstnih kuhalnih plošč različnih
voltaz. Garantirano zanesljiv prima proizvodi. V uporabi zelo čisti in hledljivi
in so hitro razgredi. Ker je število kosov te pošiljalcev zelo omejeno, prevzema
472 naročila tvrdka

„SVETLA“, Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Kleparskega vajenca sprejme takoj
se sprejme pri Kranjski stavbi družbi
v Ljubljani, Levstikova ulica 19.

Prodam
dva čevljarska stroja

za oblike, nekaj oblike, 2
harmoniki, 1 skrinja i. dr. Študentov-
ska ulica 11 pričičje. 486

Prodaja
skoro novo sobna kredenca
iz orehovine, zelo masivna,
z ogledali, marmorjem in brušenim
steklom. Poizve se v upravi „Naprej“.

Ogleda se: Kračun, Poljčane.

BALKAN trgovska, špeditevska
in komis, deželn. družba
Podružnica v Ljubljani. Akt. glavn. K 1.500.000.

Spedicijska vsakega blaga. —
Vskladisčenje. — Zaravnjanje.
Reekspedicija. — Prevažanje
pohištva. Lastnica Ljubljans-
kega skladisča

KRISPER & TOMAŽIČ
Direktna zveza s prognožno želez-
nicco. Telefon št. 366.

Grafologična - pojasnilevica

Marbreg. —

Prevzame strogo diskretno Odd. I:
Brezobzirno presojanje značaja po
vsovalni pisemskih izkušnjah, ho-
norar K 10. — za Srbijo 4 D. Odd. II:
Presejanje prešenj. — honorar K 20.
— za Srbijo 8 D. Odd. III: pre-
lakava anonymnih pism in pone-
vernih listin: honorar K 100. — za
Srbijo 26 D. 489

Postav: Grafologična pojasnilevica Marbreg, Slovenija.

KLINGERIT

asbest, kančuk, armature

in vse

technične potrebščine

pripreča

ODON KOUTNY,
Ljubljana.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15.

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in ele-
gantna izvršitev iz tovarne
v Lincu. Ustanovljena 1. 1867.

Vezenje poučuje brezplačno.

Popravila se sprejemajo.

Lastna delavnica. 49

Pisalni stroji Adler.

Kolesa iz prvih tovaren.

Dürkopp, Styria, Waffenrad.

MONSIEUR! MADAME!

Pour votre toilette prenez de:

Eau de cologne -Driay- kolinsko vodo

en litre et flacon de 120 g

Venite en gros pour SHS

Ljubljana **R. Driay,** Pred Škofijo 21 Ljubljana

v litrih in steklenicah po 120 g

Prodaja na debelo v SHS

Zanesljivi, izkušeni, zelo energični

dve strežnici

se iščeta proti takojšnjemu sprejemu za bolnišnico
bratovske skladnice v Trbovljah. Prošnje je naslav-
ljati na bratovsko skladnico v Trbovljah.

Zopet

ogromno pošiljatev
v amfikture naravnosti in inozemstva
je prejela tvrdka R. Sterneeki v Št. 49.

in sicer volne, čefirje, tiskalne, etamine, batista za ženske oblike, sušna

kančarna in blačevina za moške oblike, belega in pisanciga plátna za
perilo, klota, evihi, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga,

katero se prodaje, zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito
nizkih cenah. Raztegla, vedno velika zaloge lastnega izdelka sraje, po zelo
predpisnikov, bluz, krlj, ženskih, moških in fantovskih oblik, po zelo
nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otročji vedno v velikanskih zbrizi,

pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.

Iustrovjeni cenik zastonji!

VELETRGOVINA Razpošiljalna

R. STRMECKI CELJE ŠT. 814,
Slovenija.

Poštni čekovni račun št. 10.582.

Telefon interurban št. 178.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico
sprejema v svojem hranilnem oddelku

hranične vloge

in jih obrestuje po čistih

4%

Večje hranilne vloge (nad tisoč kron), katerih vlagatelji se obvezujejo, da
dvignejo zneske iz te vloge šele po polletni odpovedni dobi, obrestuje po čistih

4 1/2 %.

Za varnost hranilnih vlog jamči blagovna zalog, ki znaša po pol-
letni bilanci okrog 10 milijonov krov, društvena posestva, ki reprezentirajo
vrednost nad 2 milijona krov, kakor tudi skladi, rezervni, deležni in dr.

Vloge sprejeti majo in izplačujejo

vse podružnice Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki so:

- 1. V Spodnji Šiški v Ljubljani.
- 2. Na Glinčah pri Ljubljani.
- 3. V Ljubljani, Bohoričeva ul.
- 4. V Ljubljani, Sedna ulica.
- 5. V Ljubljani, Krakovski nasip
- 6. Rožna dolina (obč. Vič).
- 7. V Tržiču na Gorenjskem.
- 8. Na Savi (obč. Jesenice) na
Gorenjskem.
- 9. Na Jesenicah (pri Ferjanu).
- 10. Koroška Bela-Javornik.
- 11. Lovrenci.
- 12. Radovljica.
- 13. Kranjska Gora.
- 14. Mojstrana.
- 15. Celje.
- 16. Soštanj.
- 17. Guštanj, Koroliko.
- 18. Prevalje.
- 19. Mežica.
- 20. Črna L.
- 21. Črna L.
- 22. Maribor.
- 23. Litija.
- 24. St. Lovrenc na Pohorju.
- 25. Kamnik.
- 26. Pragersko.
- 27. Krize pri Tržiču.
- 28. Sv. Ana pri Tržiču.
- 29. Gorje pri Bledu.
- 30. Stere pri Celju.
- 31. Fala nad Mariborom.
- 32. Ruše nad Mariborom.
- 33. Piberk, Koroška.
- 34. Rogaska Slatina.
- 35. Radeče-Zidanmost.

Se podrobnejša pojasnilevila podajajo zaupniki v navedenih podružnicah ali pa
osrednja pisarna Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki je v **Ljubljani, Sp. Siška, Kočodvorska cesta 208.**

Pisma naj se pošiljajo pod naslovom: **Ljubljana, poštni predel 13.**

Društvo ima na razpolago **poštne poščnice** s katerimi zamorejo vlož-
nik denarne pošiljalcev pošiljati tudi naravnost v osrednjo blagajno.

Sodružni!

Zadružni!

Vlagajte svoje prihranke v lastno hranilnico!

RADIO TERMALNO

:: KOPALIŠČE ::

Otvoritev sezone 1. majnika. Zahajajte prospekt!

Bravari

Željezotokari

Stolari